

KVINNORNAS TIDNING

N:o 52 5:te årg.

27 December 1925.

Annonspris: Textsida 25 öre pr mm.
sista sidan 20 öre pr mm.
Längre annonsering rabatt.

Utkommer varje söndag.
Utgivare och redaktör: INGEBORG DAHLLÖF. För annons- och ekonomiavdelningen: EDITH RICKBERG.
Redaktion och expedition: Göteborgsgatan 2, Göteborg. Tel. 18070.

Prenumerationspris:
Helår Kr. 6.—, 1/2 år Kr. 3:50, 1/4 år Kr. 2.—.
Lösnummer 15 öre.
Centraltryckeriet, O. Ericson, Göteborg 1925.

INNEHÅLL.

Till våra läsare.
Snövisa.
Ett nytt skede i samhällets barnavård.
Tidens brådska och hemmen.
Väntans tider—uppfyllelsens tider. Av Charlotte Löwensköld. Selma Lagerlöfs nya bok.
Prästen. Eira Brehm.
Föredrag och diskussionsinlägg. En del praktiska råd. Av Astrid Holmer.
Allahs vilja. Roman av Kathryn Rhodes.

Till våra läsare!

Med nu föreliggande nummer, det sista för året, upphör Kvinnornas Tidning att utkomma!

Bakom tidningen har, som tidigare meddelats, icke stått någon politisk eller annan sammanslutning och ej håller några affärsintressen — den har varit ett enskilt företag med en på förhand fastställd osjälvisk uppgift.

Varje tidning fördrar ett rundligt tilltaget startkapital, vilket är dömt att förintas. Även här har detta varit förhållandet, men det är redan en gammal historia, och det har icke varit ekonomiska svårigheter som påkallat nedläggningen.

Orsaken ligger icke heller i den genom depressionen oerhördt skärpta konkurrensen inom tidningsvärlden i fråga om prenumeranter och annonser.

Vad som föranlett nedläggandet är helt enkelt — *trötthetskänsla*.

Tidningen startades vid den tidpunkt då den kvinnliga rösträttsreformen genomförts. I vårt eget och ett flertal andra länder bekläddes kvinnorna med medborgerlig fullmyndighet. Otaliga uttalanden skulle kunna anföras, visande de omätligt stora förhoppningar man med hänsyn till samhällsutvecklingen knöt till denna världshistoriska tilldragelse. Man syntes på olika håll, även *manligt*, vilja tillerkänna kvinnan en samhälls- och världsfrälsande mission!

En ny kraft hade tillförts samhällslivet, en kraft känd och högt skattad från hemmet, ett tillflöde av moderlighet, av ordning, godhet, osjälviskhet, rättfärdighet, renhet, ofärfvilja. För att samla och nyttiggöra denna kraft påkallades en social upplysningsverksamhet bland kvinnorna, och i alla länder uppstod även kvinnotidningar med denna uppgift på sitt arbetsprogram. En del av dem antogo politisk färg för att finna stöd hos sitt parti. Andra föredrogo att intaga en i politiskt hänseende fri och oberoende ställning. Vår tidning valde det senare alternativet.

Näval, alla dessa publikationer ha fått erfara, att det kvinnliga samhällsintresse man så trosvist räknade med icke funnits och icke finnes annat än undantagsvis.

Nu skulle otaliga uttalanden kun-

na anföras, som bestyrka detta sakförhållande och visa vilken missräkning den med så stora förväntningar motsedda kvinnliga rösträtten blivit. I sitt allra senaste nummer skriver "Norges Kvinder" apropos de just nu förrättade norska kommunala valen:

"Kvinnorna i allmänhet känna icke att något arbete där ute (i samhället) väntar på dem — intet krav på personlig medverkan — intet personligt ansvar för det samhälle de leva i".

Vice ordf. i den amerikanska demokratiska nationalkommittén, fru Emely Nevell Blair har helt nyligen deklarerat för Amerika, det land där kvinnorna, samhälleligt sett, betyda mest, att den kvinnliga rösträtten icke satt något spår i samhällsutvecklingen. Kvinnorna hava icke genomfört någon reform. De hava icke förändrat de politiska partiprogrammen eller kampmetoderna. — "Jag känner, skriver hon, icke någon kvinna som äger politiskt inflytande därför att hon är kvinna. Jag känner icke någon kvinna som stödes av andra kvinnor. Jag känner icke någon manlig politiker som fruktar kvinnorösträtten vilken fråga det än skulle gälla".

Här är icke meningen att hålla någon straffpredikan över kvinnorna utan endast att konstatera faktum, nämligen det sakförhållandet, vilket redan från början bort ligga i öppen dag, att kvinnorna icke äga samma samhällskänsla som männen. Den kan helt enkelt icke ingå i deras naturliga utrustning. Det har tagit årtusenden av personligt ansvar och personligt arbete för att göra mannen till den samhällsbyggare han är. Hur kunde man väl tro, att det endast behövdes en ny lagparagraf för att kvinnan skulle visa sig vara i besittning av en samhällskänsla, som livet aldrig avkrävt henne, aldrig utvecklat hos henne?

Men denna tro fanns dock på många håll och den här utgjort själva drivkraften i vårt tidningsföretag. När den nu är borta följer som en självklar åtgärd att verksamheten nedlägges.

Vi ha, kanske därför att vi, så långt möjligt varit, undvikit de tunga artiklarna och klätt våra tankar i genrebildens, i kåseriets, i essayens, i skämtets lättare form kunnat glädja oss åt att vår tidning har blivit både läst och omtyckt. Få tidningar torde i själva verket kunna glädja sig åt så många vänliga och erkännande brev och uttalanden som vi fått mottaga. Det kan under sådana förhållanden måhända synas egendomligt, att vi icke låta tidningen fortsätta att leva, men man bör då ha i minne att det icke varit vår önskan att rätt och slätt åstadkomma en underhållande tidning, utan att ett bestämt syfte legat bakom vår verksamhet, nämligen att appellera till den kvinnliga samhällskänslan för att resa en därpå grundad rörel-

Snövisa.

Av Kerstin Hed.

Nu singla vita flingor från rymdens gråa loft,
nu somnar allt i vindlös stillhet in.
Se vinterns sagorike! Det har ej färg, ej doft,
men det har dröm och tystnad, gossen min!
Med blick, som grubbel ej gjort skum
du mäter rymdens dunkla rum
och lutar, undrande och stum, din svala kind mot min.

Nu blomma alla täppor som vita rosensnår
och vita bolster bäddas mot var vägg.
Tyst som i trossdom bunden kring dalen skogen står
och granarna ha vita, tunga skägg.
En andlös stilla, kort minut
slår allt i fläckfri skönhet ut — — —
Se, rönnen vid vår stuguknut är vit som vårens hägg!

Nu susa vinterns visor ut den vita, svala ton
och rymden är ett liljesållat flor.
Di vilja glömma, du och jag, var vacker visas ton,
snart kanske natten kommer, stum och stor.
Åck, det är långt till kvällen än!
Du är den ljusa morgonen,
där tyst du lutar, liten vän, din svala kind mot mor!

se. När tron på denna möjlighet icke längre finnes, förlorar arbetet sitt intresse för de krafter som varit verksamma inom redaktionen och vilka nu gå att upptaga annat arbete. Vi ha emellertid all anledning att hysa de vänligaste känslor mot vår trofasta läsarets, vilken vi härmed — av hjärtat! — säga ett varmt tack!
Redaktionen.

"Mirakelmedicinen".

I förra numret berättades om en ny fransk medicin, "Venecin", vilken fått ett fördelaktigt omnämnande i den danska "Veckotidskrift för läkare" och i den ansedda Berlingske Tidende varmt rekommenderades av en dansk läkare, dr. Valdemar Brummerstedt, som med stöd av erfarenheter ur sin egen praktik säger: "För mig står det fullständigt klart att vi i Venecin fått ett utmärkt hjälpmedel i striden mot sjukdomar av allahanda slag". Vår tidning har nu fått ett meddelande från dr. Einar Rodhe, Göteborg, vilket reducerar "Venecin" till humbugsmedicin. Den ansedda tyska tidskriften "Pharmaceutische Monatshefte" berättar i sitt novembernummer att preparatet i fråga underkastats noggrann vetenskaplig analys, varvid man funnit, att det utgöres av starkt kalkhaltigt käll-

vatten och ingenting annat. Världen vill bedragas, tillägger dr. Rodhe, — här ett nytt exempel på denna gamla sats. I det senaste numret av Hygienisk Revy, finnes Venecin omnämnt jämte den nyss nämnda analysen.

Härtill är endast att foga en suck över att vi icke fått det utmärkte hjälpmedel mot mängden av mänskliga krämpor som den danske läkaren säkerligen i god tro förmenat.

Liksom bland vildarna i Nordamerikas skogar sönerna döda sina fäder så snart dessa bliva gamla och svaga, så sker och inom litteraturen.

H. Heine.
Mannen skall vara familjens grundsten, som bär allt, men icke en kvarsten, som nedtrycker allt.

C. H. Spurgeon.
I fråga om äktenskap och religion ger jag aldrig bort några råd. Jag vill nämligen icke att någon människas lidanden vare sig i denna eller den andra världen skola påföras mitt skuldkonto.

Lord Chesterfield.

Ett nytt skede i samhällets barnavård.

Den nya barnavårdslagen träder i kraft.

Med 1926 års ingång träder den nya barnavårdslagen i kraft.

Med denna lag har man velat fylla en del luckor i den tidigare lagstiftningen rörande samhällets barnavård samt genomföra en centralisering av densamma.

Lagen omfattar nya kategorier barn samt högre årsklasser varjämte värden, som hittills omhändertagits av olika myndigheter, nu anförts åt barnavårdsnämnden som den centrala organisationen. Nämnden tillsättes av kommunen och på sådant sätt, att sakkunskapen blir i tillbörlig utsträckning representerad.

De utomäktenskapliga barnens ställning beröres icke av den nya lagen utan regleras alltjämt genom lagen av 1917, vilken befunnits fullt tillfredsställande.

Kroppsligt vanvårdade barn.

Det har redan tidigare varit möjligt för samhället att skilja det vanartade och i sedligt avseende försummade barnet från ett dåligt hem, men det har saknat denna befogenhet när det gällt endast kroppsligt vanvård.

Den nya lagen stadgar emellertid att barnavårdsnämnden äger rätt att medels lagliga åtgärder ingripa beträffande barn under 16 år, "som i föräldrahemmet misshandlas eller utsätts för allvarlig vanvård eller annan fara till liv eller hälsa".

Stadgandet är, som synes, ganska vittomfattande och torde vara tillfylles för alla tänkbara fall.

Sedligt försummade och vanartade barn.

Den nya barnavårdslagen tillerkänner barnavårdsnämnden rättighet att vidtaga nödiga åtgärder beträffande barn, "vilka på grund av föräldrarnes lastbarhet, vårdslöshet eller oförmåga att fostra barnet är i fara att bli vanartat. Ett sådant ingripande är medgivet tills barnet fyllt 16 år (mot hittills 15 år) samt, i fall av redan utbildad vanart, tills fyllt 18 år.

I fråga om barn av båda dessa kategorier skall barnavårdsnämndens ingripande i första hand gå ut på att väcka föräldrarnes ansvarskänsla och att förmå dem att fullgöra sina förpliktelser mot barnen.

Direkta åtgärder kunna även vidtagas mot de vanartade barnen själva.

Finns anledning att misstänka att vanarten är betingad av andlig eller kroppslig svaghet skall läkareutlåtande inhämtas.

Där vanlig vanart föreligger skall barnet tilldelas allvarlig varning och även kroppslig bestraffning kan förekomma, men endast i undantagsfall. Gosse över 15 år och flicka över 12 år får icke agas.

Barns skiljande från föräldrahemmet.

Barnavårdsnämnden äger rätt att, när så visar sig påkallat, skilja barnet från hemmet för att bereda det skyddsuffostran. Denna bör gå ut på att utveckla och utbilda barnet till en i alla avseenden duglig samhällsmedlem.

De icke vanartade barnen böra utackorderas till enskilda, beprövade goda hem eller upptagas i barnhem. Syskon skola så vitt möjligt uppfostras tillsammans.

Fattigvårdsanstalter kunna icke komma ifråga, då lagen förbjuder att barn över två år intagas på dylik anstalt.

Från barnhem skall barnet utskivas senast när det fyller 18 år. Det är barnavårdsnämndens skyldighet att övervaka sina skyddslingar, deras uppfostran och förhållanden och att, när de vuxit upp, förhjälpa dem till arbete och nödig utrustning.

Vanartade barn skola intagas på skyddshem, varvid man bör skilja på barn under och över 15 år. Vårdslingen får icke regel upphöra vid fyllt 18 år, men kan, ifråga om opålitliga ungdomar, utsträckas ända till 21 år.

I fråga om hem, där barnen löpa fara att misshandlas eller bli skadligt påverkade i sedligt hänseende på grund av att den ena av föräldrarna är hemfallen till alkoholmissbruk eller lastbart leverne, kan den skyldiga tvångsinterneras på alkoholistanstalt eller anmälas för polismyndigheten för eventuell behandling enligt lösdrivarelagen.

Kostnadsfrågan.

Kostnaden för de barn, som på ovan angivet sätt omhändertagas för samhällsvård, bestrides av föräldrarna i den mån det är dem möjligt samt av hemkommunen med vissa fixerade bidrag av staten.

Med den nya barnavårdslagens ikraftträdande, försäkras det från sakkunnigt håll, börjar ett nytt skede i samhällets barnavårdshistoria. Lagstiftarna ha med noga beaktande av alla berättigade önskemål gjort en nationell barnavård möjlig. Vad det nu gäller är att föra lagens bestämmelser i dess egen goda anda ut i livet till hjälp för dem de avse.

Millioner
paket

DRICK FRIMÄRKS THÉ

Säljes
ärligen

SKANDINAVISKA KREDITAKTIEBOLAGET

GÖTEBORG - STOCKHOLM - MALMÖ

Avdelningskontor
över hela landet

Egna fonder Kr. 182,000,000.—

Gottgör å insatta medel
högsta gällande ränta

Telegramadress
"Kreditbolaget"

Inf. gen. Göteborg. Tandl.-Sällskap.

Tandl. Lisa Andren

Vasagatan 5 B. Tel. 10919.
10-2, 5-7; lördagar 10-2.

Tandläkare KARIN THORLEIF

Kungsporsavenyen 29. Tel. 11789.
Vard. 1-2 el. efter överenskommelse.

Tidens brådska och hemmen.

En av vår tids största plågor är det forcerade tempo, i vilket livet förlöper, den rastlösa brådska som det är nästan ogörligt att undkomma, även om man lider under och kämpar mot den, skriver profeten Joh. Nordentoft i Nationaltidende. Det nu levande släktet är i utpräglat grad "jaktets barn" och behöver höra ett myndigt: "Herren är i sitt heliga tempel; stilla inför Hans ansikte all jorden!"

I synnerhet lider hemlivet av denna nervösa oro, detta jäkt som överstiger krafterna både hos gamla och unga och som ofta gör barnen irriterade och obalanserade. Hur väl behöver icke det moderna hemmet lära av det gamla hemmet hur trevnad och lugn skapas. Att samla familjen till högläsning eller eljes för något gemensamt intresse.

Eller att hålla skymning. Även de som känt detta bruk från sin egen lyckliga barndom ha nästan glömt bort hur milt det stämde sinnet, hur blött det bragte de trötta tankarna till ro, när kakelugnsdörrarna öppnades och växlande ljus och skugga spelade över rummet under det att en dämpad melodi hördes från pianot.

Ja det är många av dem, som icke skulle sätta något värde på allt detta nu, som icke skulle kunna hålla skymning lika litet som de kunna njuta av en ferie därför att oron sitter dem i kroppen — ja, ännu längre in, så att det är dem omöjligt att frigöra sig från alla rastlösa tankar och bekymmer.

Men det finns ändock något, som vi måste ge oss tid till, något som vi äro skyldiga våra barn och även oss själva. Om hemmet icke skall bli endast ett hotell med så och så många rum, där man tillbringar natten — många hem äro av denna typ — utan verkliga förtjäna namnet hem, så måste det finnas en andlig föreningslänk mellan dem som bo innanför dess murar. Det måste finnas något som de dela med varandra, något som kan värma allas hjärtan och glädja alla sinnen.

Finns icke detta, då är det fara på färde. Ty öppenhet och tillitsfull förtrohet äro otänkbara, utan andlig samhörighet och hjärtligt samförstånd. De bero av var-

PÄRLOR JUVELER

i modern infattning fördelaktigast
hos

K. Anderson
Hovjuvelerare. Ö. Hamng. 41.

Hemmets tidning

— är —

Göteborgs Aftonblad

Särskild, omväxlande
avdelning för kvinnan
och hemmet.

I varje nummer, värde-
fulla artiklar i olika
frågor, berättelse,
följetong, kåserier.

Pr kvartal 6 kr. fritt hemburen.

Lösnummerpris 10 öre.

andra samtidigt som de skapa var-
andra.

Och att öppenhet och förtrohet är något gott, därom råder väl ingen meningsskiljaktighet. Vilken far och mor förstår icke de föräldrar, som en gång yttrade: — Vi ha alltid så mycket önskat att ha *genomskinliga* barn

Det är svårt för den far och mor som icke har det. Men det är också svårt för de unga om de, när frestelserna bestorma dem både inifrån och utifrån, icke kunna förmå sig att gå till far och mor för att tala fritt med dem.

I detta ligger ju en så oerhörd stor hjälp. Att nämna en frestelse vid namn ger liksom makt över den. Det onda och låga tål icke ljuset.

Men tiden, tiden härtill?

Det är många äldre personer, som när de någon enstaka gång hejda sig och samla sig för eftertanke också tänka på vänner från gångna dagar eller på människor som de under livets lopp kommit i beröring med. — Med en suck säga de:

Man har faktiskt icke tid att vara trofast!

Någon sanning ligger det ju häri. Strömmen är för stark och det finnes gränser för vad det mänskliga medvetandet kan rymma och fasthålla. Därför måste vi handla enligt formeln: Sätt in din kraft där den bäst behövs och för att fylla det krav som ögonblicket uppställer.

Men våra barn dem måste vi ha tid för. Med dem måste vi leva värt liv. Vi och de få icke bli främlingar för varandra. Finns viljan, skola vi se att ännu kunna berga flyttas, även berg av brådska och arbete.

Det är den ädles ädlaste företrädare, att han binder sig själv; kändjorna äro för det råa släkte som ej kan hålla sig själv i tygel.

J. W. v. Goethe.

Bedöm en människas kraft efter de lidelser hon kuvar, ej efter de, av vilka hon behärskas.

F. Robertson.

Prenumeranter för 1926,

som verkställt sin prenumeration på posten, återfå därstädes den inbetalade prenumerationsavgiften.

Expeditionen återbetalar pr post-anvisning prenumerationer, som ingävt direkt dit pr brev eller på annat sätt.

Vår expedition

Götabergrsgatan 2, hållas öppen till och med den 31 mars. Tiden kl. 10 f. m. — 2 e. m.

Alla fordringar böra vara inbetalade före nämnda datum. Obetalade räkningar utlämnas därefter till inkassering.

Brand- och Livförsäkrings-Aktiebolaget

SVEA

Göteborg.

Väntans tider — uppfyllelsens tider.

Av Kyrkoherde Albin Holm.

"Intet är som väntans tider". Det är ett djupt och outplånligt drag i människonaturen att längta, att vänta, att hoppas. Särskilt i ungdomens dagar strålar framtidshoppet klart för ens ögon. Då väntar man hälsa, en god framtid, ett lyckligt liv. Efter den stora katastrofen, vars verkningar alljämt förmäns i folkens liv, väntar mänskligheten med ängslan och bävan ett nytt sakernas tillstånd, en fred som ej ständigt får störas av ansatser till söndring och krig. Den ekonomiska depressionen har djupt nedtryckt folkklasser och enskilda.

Vem väntar icke ett bättre ekonomiskt tillstånd, bättre tider, större arbetsmöjligheter och rikligare arbetstillfällen?

Djupast sitter i varje människobrust längtan efter frid, efter ljus över livet och döden och evigheten.

Hur mycket tiderna än växla är denna längtan konstant och ihållande. Varje släktled upplever den på nytt. Varje människa har att kämpa sin kamp för att nå fram till en livsanskådnung som är lika tillfredsstillande för hjärta och för tanke.

Men släktets väntan och individernas väntan skall mötas av ett advent. När man blir äldre och ser tillbaka på sin ungdoms strävan och förväntningar, så kan det väl hända att mångt hopp synes ha gått i kvav, men livet har dock även bringat ljus och i alla händelser givit en mer än man förtjänat. Låt oss inte se åtminstone bara på dem som ha det bättre än vi, utan även och framför allt på dem som ha det sämre.

Vilken glädje i hus och hem, vilken glädje i vårt arbete, vilken glädje i vänner krets, vilken glädje i likasinnades och likställdas sammanslutningar ha vi inte alla erfärut. Och livet skall inte bli mörkare, men lju-

sare för oss medan tiden lider. Allt beror på ögonen man ser med — men varför skulle vi sätta svarta glasögon på oss? Och männe inte luften är full av fredssträvanden?

Har inte Nationernas Förbund lyckats lösa varenda en av de frågor som hänskjutits till detsamma. Skulle den omständigheten att för ögonblicket en aldeles särskild fråga förelagts detsamma till avgörande betaga oss modet? Äro inte svårigheterna till för att övervinna? Har någon i världshistorien fredstanken haft en sådan makt över "Folken och deras hövdingar" som i det innevarande ögonblicket? Vad den ekonomiska situationen beträffar, så är det visserligen sant att den endast mycket långsamt synes vilja förbättras. Men är där dock icke i alla fall en förbättring, om vi riktigt vilja se saken i stort? Och vad arbetslösheten beträffar, så kan man icke tycka annat än att våra tryckta systrar och bröder i alla åldersklasser ha blivit mera härdade mot den och kämpa med friskare mod än strax efter krigets slut att hålla sig uppe och bida den tid som skall komma med rikligare arbetsmöjligheter och fler arbetstillfällen. Och vad dem som äro i arbetet beträffar, så kan jag icke underlåta att omtala en episod från dagen som glädde mig in i hjärtat.

Det var några murare som hade ett restaurera en inre trappuppgång. De — *sjöng* under arbetet! I min barndom hörde jag sådant ofta. Men här i staden aldrig förrän i dag.

Och —
Sängen ädla känslor föder
Hjärtats nyckel heter sång. —

Det kristna adventet är åter här. Vi ha sjungit Hosianna i våra kyrkor och våra skolor. Den gamla välkända adventsstämningen har — kanske till vår förvåning — återigen gri-

pit oss med sin makt. Det har lagt sig någonting oändligt blitt och mjukt över våra sinnen. Julen, minnas högtid, barnasinnets högtid, nalkas sakta men säkert på vita vingor. Jul, det är uttytt: jublande fröjd. Julen kommer säkerligen icke till var och en av oss med samma glädje och hugnad. Om vi under året gjort någon svår förlust, om en fader, en moder, en vän ryckts bort ifrån oss och det kanske helt plötsligt, så plär det kännas dubbelt så starkt vid julen som eljest. Men julen öppnar dörren in till det varmaste av alla hjärtan: Guds hjärta. Och där är alltid hugnad och glädje som varar. Gud give oss alla en full av frid, hugnad och fröjd.

Albin Holm.

Skrivbordet.

Skrivbordet — det är för ögonblicket den högst värderade möbelen i hem av alla klasser och förmögenhetsvillkor. Det har ersatt byrån som hemmets altare. Hur väl ser man det inte för sig, kokett snedplacerat mot ett fönster, betäckt av en silkesydd skrivbordsmatta, möjligen under en glasskiva för undvikande av bläckfläckar; ett elegant bläckhorn, en massa små skrivsaker, de närmastes porträtt och som pricken över *i*, ett smalt blomglas med en ros.

Mycket nätt — bara så bräckligt, så dammsamlade, så lätt att bringa i ordning med en enda liten knuff, med ett ord, så opraktiskt. Jag har sett lyckliga ägare till sådana lyxskrivbord, som resolut tagit penna och papper och satt sig att skriva vid ett matbord, en fönsterkarm, någonstans där man kan vara ogerad —

Man syr — vi tänka på damerna, som hörs — fullt ut lika mycket i våra dagar som man skriver; tänk blott på alla äldre och yngre kvinnor som tillverka hela sin garderob själva, och ett stycke av de sinas. Men hur ofta ha de ett elegant sybord med fingerborg, sax och trådrullar fint uppställda på rad, och prytt med anhörigas porträtt — nej, till sitt arbete vilja de helst ha ett fritt bord, och sysakerna i en ask eller korg. Allt tages fram för tillfället och röjes bort efter arbetet, försvinner i kartonger och byrålädor. Detta tycks gå utmärkt, men för veckans två eller tre brev och några anteckningar i almanackan behövs samma damer ett läckert utstyrt skrivbord, med fullt av småsaker framme att damma.

Det är ekonomiskt

att hos oss köpa Gardiner, Bomullstygger, Möbelygger, därför att våra tillverkningar bevisligen hålla väl tio gånger så länge, som en gottköpsvara.

Prover sändas.

Precisera godhetsfullt vad Ni önskar.

KONSTFLITEN, Göteborg G:la Högskolan

Har Ni något

att sälja, köpa, hyra ut eller byta, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost* Morgonens förnämsta annonsorgan

Söker Ni någon

tjänare, våning, plats eller annat, så annonsera det i *Göteborgs Morgonpost* Göteborgs största morgontidning.

Pensionat STOCKABÄCK EMOTTAGER JULGÄSTER.

Vackert läge. — Tillfälle till sport. — Gott bord.
Referenser: Fru Elin Andersson, Stockabäck. Tel. 56 Rävlanda.

Nadco färgar alla tyger tvättäkta. Kan användas till såväl kallvattenfärgning som kokning. Begär beskrivning på kallvattenfärgning hos Eder handlande eller hos Aktiebolaget Nadco, Göteborg. Tel. 20965.

Säg det med Blommor!

Alltid utsökt vackra i

Vasa Blomsterhandel

Gustaf Ekman

Storg. 31. Tel. 4314—10365.

Filial: Vasagat. 21. Tel. 5481. Hovföremål.

Kungl. Hovföremål.

HANDSKAR

och

VANTAR

i rikt urval.

Lägsta priser. Kända goda kvalitéer.

Nilssons Handskfabrik

Hvitfeldtsplatsen 9

(mitt emot gamla Latin)

MERKUR-TVALEN

är oöverträffad för tvätt av tinnare tyger med ömtåliga färger.

Det är härmed inte meningen att fördöma skrivbordet som möbel — när det verkligen skrivs på det, d. v. s. för personer som dagligen ha att använda ett par timmar eller mer för skrivgöromål, studerande, skriftställare, lärare, husmodrar med stor korrespondens och mycket räkenskaper. (Kontorsfolket tages härvidlag alls icke med i räkningen, då deras skrivarbete i regel försiggår utanför hemmet). Det är bara det onyttiga eller obetydligt nyttiga skrivbordet som tycks undertecknad snarare vara en tyrann än en trevnad i ett hem, där det bibehålles mest till följd av någon slags tröghetens lag, för att det är något som alla andra ha och som man därför anser oundgängligt, liksom man förr ansåg med "aténienner", hyllan med de tusen småsakerna.

Men i själva verket är skrivbordet, sådant det förekommer i de flesta hem, en högst onödigt och umbörlig möbel. Själva skrivmöjängerna, en portfölj och en bläckpenna, som ju alltmer börjar ersätta bläckhornet, rymmas ju med största lätthet i en liten bordslåda, och sina brev låter man ju i alla händelser inte ligga framme. Varför då ta upp plats och damningstid med något så överflödigt?

"Det är så trevligt med ett skrivbord", tycker någon. Ja, i så fall, låt det gärna stå kvar som ersättning för salig aténienner — men för dessa, som älska skrivbordet som

prydnadsföremål, eller för att de rent av använda det, om än sällan, skulle jag vilja påpeka hur mycket mer praktiskt det vore att placera sina skrivsaker i en sekretär, eller som det på landet förr i världen kallades, en "snekklaffsbyrå". Sådana stå ännu att få tag i, på auktioner åtminstone, och de skulle, liksom hörnskäpen, helt säkert tillverkas på möbelfabrikerna om de någonsin efterfrågades. En sådan liten uppslagen klaff med ryggstöd av läder — varför inte rent av hörnläder, sådana förekomma också — är den trevligaste skrivvår, ser tilltalande ut och har den oskattbara förmånen att kunna tillslutas och låsas. Möbelen är lika bra öppen som slutna. "Sekretären" har fått ett visst sken av lyx över sig, i motsats till det anspråkslösa "skrivbordet" — men förlägg den till överdelen av en byrå o. all pretention går bort: den är helt enkelt ett av det moderna hemmets många besparingar av utrymme.

Underligt förresten, att nutidens hem, där arbetskraften skall så dyrt betalas, ter sig så överlastat i jämförelse med det för hundra år sedan. Betrakta de danska interiörerna från 1820, såsom vi se dem på otaliga tavlor, hur få — men hur vackra! — äro ej möblerna! En liten spegel på en stor, ljus, enfärgad vägg, en soffa, en byrå, några släta stolar, ett bord; knappast en prydnadsak (fotografier i ramar funnos ju inte då). Den skrivande eller läsande sätter alltid vid en uppslagen klaff. Man tycker att ett sådant hem borde vara ett lekverk att sköta, om man ej reflekterar över huru mycket arbete som lades ned på gnidning och polering av dessa fåtaliga men skinnande pjäser! Men vi vistas tyvärr ännu, med få lyckliga undantag, i bakvattnet till 1830-talets tapiserier och 80-talets krambodskräfsor.

Till sist: den verkligt skrivande, den som begagnar skrivbordet liksom köksan sitt bakbord, tillrådes att skaffa sig ett bastant sådant, ett verkligt arbetsbord med utrymme och goda anordningar. Det verkliga, använda skrivbordet ser aldrig fullt eller skräpigt ut; ett lyxskrivbord gör nästan alltid det senare och tyvärr ofta också det förra.

Frida Erikson.

De voro tämligen nygifta, och detta var det första molnet på deras lyckas strålände himmel — en bunt obetalade räkningar från modisten och sömmerskan.

Han desperat: — Har jag inte alltid sagt att en stackars karl aldrig borde gifta sig!!

Hon mildt: — Senast i går sa' du att himlen sänt mig till dig. Inte sant? Och dina åsikter är väl inte så lösa och variabla? Alltså himlen har sänt mig till dig —

Hon fortfarande desperat: — Alldeles riktigt! Det är, som du vet, alltid himlen som sänder straffen!

(Eftertryck ej tilläta.) Med ensamrätt för Sverige.

Allahs vilja.

Av KATHLYN RHODES.

Översatt av Stigyn Frydén.

18

Sällskapet väckte genast mycken uppmärksamhet, då de trädde in i den vackra gamla salen på Tewfik Hotel.

— Får jag påminna er om ert löfte, fröken Romney? Eller Beatrice rättare? Kitty vände sig om, där hon skred fram vid sidan av Poppy Fanshawe och Celia, och fann Lassen vid sin sida.

— Ja visst — men! hon gav till ett litet utrop av glädje. Är jag tillbaka på båten igen? Eller drömmer jag, att jag ser guldgaloner?

— Nej, ni drömmer inte. Han rodnade lite under hennes granskande blick. Det är min gamla skepps-

Slopa kaffet och drick
**CAP
KAKAO**

Varje allförförpackning är 100 gr. a 500 gr. är tillberedd av bästa fullmogna kakaoäran utan tillsats av varken kanel eller kemikalier. Den som smakat CAP KAKAO dricker den sedan dagligen.

Charlotte Löwensköld.

Selma Lagerlöfs nya bok.

Det finns ingen nu levande svensk författare som kan sätta vuxet folk i söndagsskola såsom Selma Lagerlöf. Konsten att berätta kunna många. Men konsten att få gamla människor att lyssna till sagor såsom vore de barn på nytt, den förmågan besitter endast hon.

I Charlotte Löwenskölds, den unga välborna adelsfrökens underbara levnadssaga i 1800-talets Värmland, återfinna vi alla de särdrag, som en gång gjorde Gösta Berlings saga till en uppenbarelse inom svensk dikt. Undret går, här som där, sida vid sida med prosan, det vardagligt enkla förbyts plötsligt i det svindlande övernaturliga — hela verkligheten bevingas av en alltid lika häpnadsväckande och överraskande stark fantasi. Vilket man än inbjödes till en middag eller en diligensstur, kan man vara förvissad om att det icke sker vare sig för middagens eller diligenssturens egen skull, utan att författarinnan blott begagnar dem som en förevändning att få berätta en splittiner historia inne i historien.

Detsamma gäller hennes människor. Även om dessa till en början se så enkla och lättfattliga ut som de människor, som omgiva oss varje dag, och av vilka man just icke väntar något överraskande, inser man snart sitt misstag. De ömsa inte skinn och sinnelag, men det vidunderliga med dem är att de plötsligt börja handla så som vi i våra innersta tankar stundom skulle vilja handla, fastän livet sällan eller aldrig tillstodder oss det. De äro med andra ord riktiga önskemänniskor, som vid trolskenet från den Lagerlöfska lampan spela ut våra själars och hjärtans djärvaste och ovanligaste dramer. Vilken präst i verkligheten skulle såsom den unge pastorsadjunkten Ekenstedt ge sig ut på vandring med det sällsamma beslutet att begära till äkta maka den första kvinnan, han möter, i fullt förlitande på att denna är den brud, Gud utsett åt honom? Och vilken välboren ung dam, som bjuds "till påseende" i sina blivande svärföräldrars hem bör sig så dumdrigt åt som Charlotte Löwensköld endast för att visa att hon icke har lust att låta sig beses som en häst på en marknad? Men hos Selma Lagerlöf kan allt otroligt hända och bli icke blott troligt utan även övertygande.

Det betyder mindre att somliga av äventyrets lysande trådar liksom tappas bort i ränningen — så för-

svinna ju många goda och lovande uppslag även i livet. Vi bry oss överhuvud icke om att en del fattas och att annat enligt alla konstens regler bort vara annorlunda — det som är och sker tar därtill alltför helt vår uppmärksamhet i besittning.

Skulle reservationer riktas mot någon av bokens gestalter blir det mot den unge fanatiska prästmannen Karl-Artur Ekenstedt. Han gör samma intryck som vissa påklädda statyer, vilkas anatomiska stomme icke tycks hänga ihop under kläderna. Än tycker man sig spåra den ena och än den andra människan och karaktären under hans svarta prästrock. Så mycket mera påtagligt och sympatiskt framstår bokens huvudperson, Charlotte Löwensköld, med sitt stolta och självständiga svenska adelskynne. I en tid då romanlitteraturen genomsyras av erotisk sentimentalitet, är det verkligt uppriskande att påträffa en ung dam, som också visar sig ha ett huvud ovanför hjärtat. Och man är tacksam att Värmland i det ögonblick hon behöver det i den stormrike brukspatron Schagerström äger en man nog stöfull och pampig att skänka henne den upprättelse och lycka hon efter sina många oförskyllda prövningar och förödmjukelser förtjänar.

I bokannonserna skyltar Charlotte Löwensköld redan med sitt 20:de tusende. Selma Lagerlöf är en lyckans gunstling, fenomenet bland våra svenska genier — det enda kanske vår litteraturhistoria har att framvisa som fått uppleva ett underdecennier njuta en berömmelse i nivå med alstringens värde och framgång.

Marie Louise Ingeman.

Nya Zeeland har fått sin första kvinnliga parlamentsledamot i miss Melville.

På Islandsfärd

RESESKILDNINGAR

av red. A. G. Petersson

Illustrerade.

Kr. 2.75 pr postförskott.

Rekvireras hos fört., adr.: Kristinehamn.

Prästen.

Han syntes aldrig utom vid högtidliga tillfällen, och väntades då som en hedersgäst. De övriga anlände i all stillhet och utan att väcka någon slags uppseende. Men när hans smärta svartklädda gestalt steg genom tamburdörren, gick ett sus genom hela väningen, som nådde ända ut till köket: Prästen! Prästen är här! Och medan samtalets vägor ett ögonblick stillnade ut steg han in i salen, med kappan över armen, blond, smärt, apostollik, med ett uttryck av frid över sitt besjälade ansikte.

Han hörde på sätt och vis till familjen. I den stora församlingen, där så få kände varandra, var han känd av alla. Då han kom första gången med ritualboken i fickan och prästkappan över armen för att döpa den förstfödde i hans armar. Barnets spåda skrik förmådde icke stora aktens fridfulla prägel; och när han efter begjutiingen skyndsam och varligt förde dopkladden över den lilla fjunjiga hjässan och därpå överräckte den i Kristi församling nypuptagne lille medlemmen åt modern med en öm och beskyddande rörelse, stodo faddrarnas ögon fulla av tårar. Och då han sedan vände sig till dem och påminde om deras förpliktelser mot detta barn, kände de sig beredda att offra allt för dess välfärd.

Hittills hade emellertid faddrarnas sinelag i detta avseende aldrig behövt attpövas. I den lilla ämbetsmannafamiljen förlöto ären utan andra förändringar än en nyanländs gamla skrik. Detta skrik lät höra sig ungefär vartannat år, och ungefär vartannat år uppvaktades även komministern på sitt ämbetsrum av den alltid lika lycklige fadern. Fem gånger infann sig denne på ämbetsrummet, och fem gånger stod komministern framför den rosiga dopfunten i det lilla blomstersmyckade förmaket och invigde ättling efter ättling till Kristi församling.

Därpå inträdde en lång paus. Föräldrarna hälsade en och annan gång sin pastor på kyrkoplansgången, och denna hälsning var alltid en händelse.

— Han minns oss ännu, sade fadern, fastän det var så långesedan han var hemma.

— Det var då han döpte Torsten, svarade modern, det blir nu fyra år till juli.

Och så hälsade de och räknade för varje gång, huru långesedan det var sedan sista gången.

Och ären gingo. På sjätte året efter sista dopet fick fadern änyo besöka ämbetsrummet, ty den äldste var i konfirmationsåldern. Och nu

Tvätta med

Äldst & Bäst

fick en efter en av de barn han döpt, läsa sig fram för honom.

— Huru går det för min gosse eller min flicka? frågade fadern honom växelvis under dessa år. Han hade nu blivit som en förtrogen till familjen, vilken alla aktade och älskade från den største till den minste.

— Jag känner det, sade fadern, då föräldrarna en söndag återvände från kyrkan, som skulle han vara min bästa vän. Sådant som han bör en präst vara.

Och modern instämde. Det hade ingen söndag varit för henne, om hon ej besökt kyrkan. Hon tyckte om att höra den milda röstens tala därupifrån predikstolen — tala som en människokäre apostel. Det var så enkelt och mänskligt allt han sade och trängde rakt in i hjärtat. Han stod ej såsom på ett högt berg och höll ljungande straffpredikningar över dem därnere i mörkrets dal. Han ställde sig med sina ord mitt ibland dem såsom deras bästa, deras allt förstående vän, deras uppriktiga hjälpare och tröstare.

Kärleken var hans andes oemotståndliga makt. Konfirmanderna gingo gärna till religionsstunden, som höllos i kyrkan. Han var en lärare och vägledare för deras unga sinnen — en god människa som de mindes, även sedan vägen på års-lånva banor lett ut i livet.

I den lilla ämbetsmannafamiljen svantes han nu icke på långa tider. Ären ilade hän, man glömde honom icke, men tillhörde nu en ny församling och besökte mera sällan den kyrka, vari han predikade. Men ibland kom den längtan över föräldrarna att höra den röst, som de kallade för sin. Och de vandrade under kyrkklockornas sammanringning genom staden till sin gamla kyrka som reste sin mäktiga spira i solskenet eller låg och lyste med sina höga, spetsbågade fönster i aftonskymningen.

— Det är riktigt som att komma igen, viskade modern, då de sutto tillsammans i bänken i den gamla välbekanta kyrkan, där varje ljud gav ett dovt eko mellan de höga skeppen. Och fadern nickade tyst instämmande, i det han lade den höga svarta hatten under bänken och med ansiktet mot händerna beredde sig för andakten.

Och nya år svunno åter bort, och var dag hade nog av sin egen plåga och sina egna fröjder.

En dag skulle det bli bröllop i ämbetsmannens familj. Det var äld-

sta dottern som skulle giftas bort och första bröllopet föräldrarna gjorde. Men vem skulle viga? — Naturligtvis deras präst, han som döpt och konfirmerat dem alla.

Och deras gamle präst kom. Kom i en kanske svartare och finare dräkt och kapp än någonsin, ty det var ju stor högtid, och han hade dessutom blivit kyrkoherde. Men annars var han samme blide man som första gången trätt över deras tröskel. Och när han stod där mellan de sjuarmade kandelabrarnas milda, varma ljus med den svarta tunna ritualboken mellan sina händer och riktade sin blick ömsom på brud och ömsom på brudgum, kände de båda, som knäböjde framför honom, att denna stund var en helig stund och att de löften, som de avgåvo i närvaro av denna församling voro heliga och bindande.

— Ja, när skall han nu komma härnäst? undrade fadern, då föräldrarna sutto ensamma och talade om dagens stora händelse.

— Vid nästa bröllop, svarade modern, vi ha ju ännu fyra barn kvar.

Och två gånger ännu badade det lilla ämbetsmannahemmet i bröllopsljusens sken. Nu voro alla dottrarna gifta och sönerna på egen hand ute i världen. Det blev tyst och stilla kring de gamla.

I år skola vi då gå i julottan i vår kyrka, sade fadern en kväll när han satt och läste predikaturerna i tidningen. Det är vår egen präst, som predikar, och vi få vara där i god tid, ty kyrkan blir nog full.

Och nästan fullsatt var den också redan, fastän de kommo en rundlig halvtimme för tidigt. De hade god tid att se sig om, på blommorna och ljusen och på folket runt omkring. Det var idel nya ansikten, tyckte de först — en helt ny församling. Men när de suttit en stund, upptäckte de också en del bekanta ansikten bland de många frammande. Och för varje nytt sådant ansikte erfordo de en stor fröjd. Ty de tillhörde alla på något sätt deras eget liv — denna vävnad som de nu ansågo så färdig att ingenting nytt numera fick plats däri. Och när orgeln brusade och sängen steg var det

Knut Heurlins Hemslojd

KORSGATAN 8. Telefon 101 18.

Möbelyger billigt.

öppna vänlighet genast fängslat honom.

Var det förräderi mot Paula Fanshawe, denna plötsliga våg av varm känsla, som strömmade genom honom? Tanken på Poppy i ormkvinnans gröna, glittrande klänning flög blixtnabbt genom hans hjärna, då han under dansen förde sin dam runt salen, och åsynen av Kittys rodnande ansikte så nära hans eget, de mörka strålände ögonen, de mjuka leende läpparna ingav honom plötsligt en smärtsam känsla av någonting liknande självförebärelse — eller kunde det vara saknad?

När valsen var över, sade han — och som ett bevis på att han lagt märke till hennes mildare stämning, talade han med en ny frimodighet, fast hans hjärta klappade hårt över denna djärighet — Beatrice, har ni lust att gå ut i trädgården? Det är en sådan mild, behaglig kväll.

— Ja. Hon svarade lugnt, men hon hade ej undgått att lägga märke till den nya värmen i hans ton. Låt oss gå ut för all del — jag skulle tycka om en smula frisk luft efter kvalmet härinne.

Därute satte en svag vindfläkt palm- och akasielöven i dallring med ett spöklikt litet rasslande. Det var som om öknens andar suckade omkring dem över detta vanhelgande av deras ro.

Platsen var full av fantastiskt klädda par, och de två hade svårt att få tag på en ledig vrå. De gingo ut i den övergivna lilla trädgården bakom hotellet, skild från öken endast genom ett staket, och här funno de till sist en tillflykt. Den milda ljumma ökenvidnen svepte smekande fram över de ändlösa vidderna därutanför, och Nilen med sina palmbevuxna bankar glänste i månlyset — "Like some grave, mighty thought threading a dream".

Det var mycket tyst och stilla på denna sidan av hotellet, och under några minuter ville ingendera bryta tystnaden, som ingav dem båda en berusande känsla av hemlighetsfull samhörighet, som om deras själar talat utan ord.

— Fröken Romney, Cheynes blick återvände från de månbelysta pyramiderna till den strålände Beatrice vid hans sida — vilken himmelsk

